

ANLEGGSPPLAN 2019-2021

INNLEDNING.

Gode anlegg er en grunnforutsetning for å drive skiidrett. Løyper, bakker og andre fasiliteter utgjør de anlegg som legger til rette for skiaktiviteter for alle grener i NSF – både til trening og konkurranser. Tilgang til anlegg er en viktig forutsetning for aktivitet og arrangementer. Arbeidet i forbund, krets og på klubbplan må prioriteres for at skiidretten fortsatt skal være den viktigste vinteraktiviteten i landet vårt.

På Skitinget 2017 i Østfold skikrets ble handlingsplanen for 2017-2019 vedtatt. Under avsnittet «Anlegg» heter det at Skikretsen skal utarbeide en anleggsplan som skal definere langsiktige anleggsbehov og prioritere områder for konkurranseanlegg og antall anlegg innenfor ulike anleggs kategorier.

Ut fra dette sendte anleggskomiteen ut et spørreskjema til klubbene og ba om en tilbakemelding fra lagene om hvordan anleggssituasjonen i lagene var. Det har tatt tid før vi fikk tilbakemelding lagene. Fra vår side var det viktig å få inn så mange svar som mulig for å få en så omfattende oversikt og anleggsstatus som vil hjelpe oss i arbeidet med en anleggsplan.

Anleggsutvalget vil i sitt arbeide ha som oppgave å:

- Påvirke klubbene til å vedlikeholde og oppgradere sine anlegg
- Avvikle anleggskvelder med klubber og invitere til anleggstemaer på vår- og høstmøter for å heve kompetansen på anleggsområdet
- Påvirke klubber til å investere i snøproduksjonsanlegg, bygge asfalterte rulleskibaner, plastlegge hoppbakker med porselensspor
- Følge opp utfasing av PCB-holdig belysning i anleggene
- Påvirke klubbene til å komme inn i idrettsrådene. Vi bør være representert i 2/3 av kretsens kommuner
- Påvirke kommunene til å avsette arealer til nye anlegg. Spesielt gjelder dette snøsoner og skileikanlegg der folk bor.
- Påvirke kommuner til å yte hjelp med vedlikehold og drift av anlegg

Vi håper ved vårt arbeid å gi muligheter for alle mennesker til å utøve skiidrett ut fra sine ønsker og behov.

Vi vil følge opp NSF's visjon: «Mange, gode og glade skiløpere!»

ORGANISERING AV ANLEGGsutVALGETS ARBEID.

Anleggsutvalget velges av Østfold Skikrets sitt skiting. Det velges leder og to representanter fra grenene.

Leder av anleggsutvalget er Østfold Skikrets sin representant overfor NSF, kommuner og utvalg i anleggsspørsmål.

Anleggsutvalgets oppgaver:

- Anleggsutvalget velg
- Anleggsutvalget velges av Østfold Skikrets sitt ting og følger tingperioden
- Anleggsutvalget er kretsens faglige organ i alle anleggsspørsmål vedrørende skianlegg
- Anleggsutvalget kan fremme forslag overfor Østfold Skikrets styre vedrørende skikretsens anleggspolitikk
- Anleggsutvalget kan gi anleggsrådgiving inne de rammer som er gitt av styret, anleggsplanen og økonomi
- Anleggsutvalget skal bistå klubbene i anleggsspørsmål, samt utføre befarings- og råd under anleggsplanleggingen
- Anleggsutvalget skal gjennomføre anleggsmøter/-seminarer etter behov
- Anleggsutvalget skal sørge for å rullere anleggsplanen for hver tingperiode
- Anleggsutvalget skal ajourføre anleggsplanen hvert 4. år.
- Anleggsutvalget rapporterer til Østfold Skikrets sitt styre

NSF`S SKIPOLITISKE DOKUMENT 2016-2020.

Skipolitisk dokument legger opp til en ny utviklingsmodell for planperioden 2016-2020. Denne modellen danner grunnlag for hovedmål, delmål og alle innsatsområder.

Utøveren i sentrum.

Utvikling av skiutøveren skal gjøres i et langsiktig utviklingsperspektiv. Derfor er det utøveren som er i sentrum for skiidrettens mål og oppgaver, gitt i Skipolitisk dokument. For at en utøver skal kunne utvikle seg er det behov for trenere, arrangement og anlegg som er tilrettelagt på en slik måte at utviklingen skjer gjennom et langt idrettsliv.

Utviklingsmodellens slagord:

Flest mulig, lengst mulig, best mulig

- en nasjon bestående av skiløpere.

Med rett utvikling, til riktig tid, vil resultatene komme. Samtidig vil skiidretten være et betydelig bidrag i et folkehelseperspektiv. Gjennom økt skiutøvelse og skiglede legges det til rette for at ski blir en integrert del av folks hverdag. Gjennom utviklingsbasert tilrettelegging skal NSF befeste sin posisjon som verdens beste skinsjon, og at vi er en nasjon av skiløpere.

NSF skal gjennom sin virksomhet bidra til gode oppvekstvilkår for barn og unge, gi naturopplevelser og bidra til god folkehelse.

ANLEGG.

I Skipolitisk dokument har Norges Skiforbund skissert hovedmålene for anleggsutviklingen i ski-Norge. Anleggsutviklingen og arbeidet i NSF, krets og klubb skal basere seg på disse prioriterte målformuleringene:

- Skiforbundet, skikretsene og skiklubbene skal legge til rette for helårsanlegg der folk bor og som skaper variert aktivitet på ulike underlag.
- Skiforbundet skal arbeide for snøsikre skianlegg gjennom å bidra til utvikling av klimavennlig snøteknologi.
- Skiforbundets grener skal ha kvalifiserte anleggsrådgivere.
- Skikretsene skal til enhver tid ha en gjeldende anleggsplan som skal være førende for størrelse, plassering og prioritering av anlegg.

HANDLINGSPLANEN FOR ØSTFOLD SKIKRETS 2017-2019.

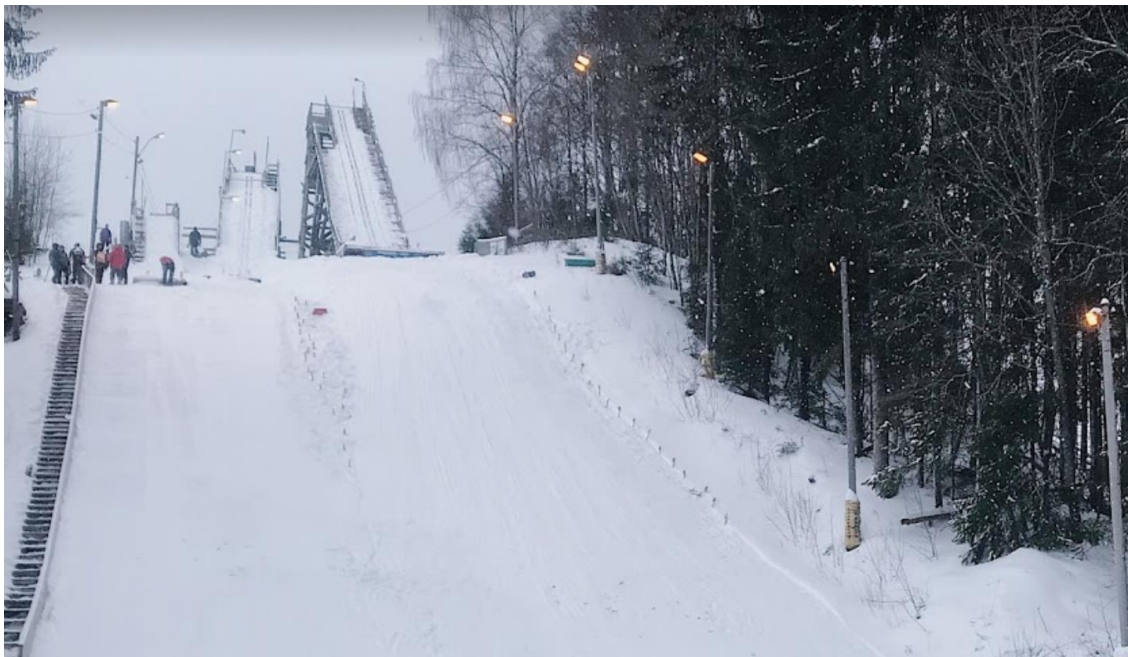
Handlingsplan for ØSK 2017-2019 ligger til grunn for anleggsplan for 2019-2021.

I handlingsplanen for tingperiode 2017-2019 har Østfold Skikrets prioritert følgende mål:

- Skikretsen skal gjennom anleggsplanen stimulere til utvikling av nærmiljøanlegg som kan brukes hele året.
- Skikretsen skal stimulere til bygging av anlegg med snøproduksjon.
- Skikretsens anleggsplan skal definere langsiktige anleggsbehov, og definere prioriterte områder for konkurranseanlegg og antall anlegg i ulike anleggs kategorier. Herunder anlegg for utøvere med bistandsbehov.
- Skikretsen skal bistå skiklubbene til å finne fram til riktig rådgiving i ulike deler av anleggsfasen.

Skiklubbene skal i tingperioden 2017-2019 prioritere følgende mål:

- Skiklubbene skal sikre arealtilgang for skianlegg gjennom å ta aktiv del i utformingen av kommuneplanen og reguleringsplaner.
- Skiklubbene skal tilpasse anleggsutviklingen til ambisjoner for arrangement.
- Skiklubbene skal i planlegging av anlegg sikre planlegging av infrastruktur.
- Skiklubbene skal samarbeide med lokale løypelag og kommuner for å sikre god drift av turløyper.

FINANSIERING AV ANLEGG.

Nybygg, rehabilitering og drift av skianlegg kan være økonomisk krevende for klubbene. Det er nødvendig å ha oversikt over muligheter som fins for å finansiere en ønsket anleggsutvikling. Vi tar med en oversikt over mulige finansieringskilder.

- Spillemidler til skiidretten er en bidragsyter. Andelen til anleggsutviklingen i skiidretten bør økes. Pr. i dag ytes det 1/3 fra spillemidler, 1/3 fra kommunen samt 1/3 fra dugnadsinnsats
- Idrettsrådene mottar statlige midler til fordeling til idretten. Skiidretten bør derfor ha som mål å være representert i 3 av 4 idrettsråd i kommunene i kretsen. En stemme i idrettsrådet er viktig
- Skikretsen bør være representert i anleggsutvalget i Østfold Idrettskrets
- Spillemiddelandelen til prepareringsutstyr bør økes
- Søke bidrag fra lokale aktører (f.eks. E-verk) for endelig utfasing av PCB-holdig lysarmatur
- Søke lokalt næringsliv om bidrag til utbygging, fornying og rehabilitering av skianlegg.
- Dugnadsaktivitet. Ta vare på og støtt opp om dugnadsånden i skiklubben og lokalmiljøet

Samlet anleggsoversikt

Klubb	Langrenn	Rulleski	Alpin	Hopp	Skileik
Aremark IF					
Askim IF				√	√
Båstad IL	√				
Eidsberg IL					
Fredrikstad SK	√	√			√
Hobøl IL	√			√	√
Hærland IL	√				
Idd Sportsklubb	√				
Moss Skiklubb	√	√		√	√
Mysen IF	√				
Rødnes IL	√				
Rømskog IL				√	
Sarpsborg IL			√		
Skiptvet IL	√				
Slitu IF	√				
Spydeberg IL	√				√
Tistedalen FL	√	√			
Tistedalen T&IF	√				
Trøgstad Skiklubb	√			√	
Trømborg IL	√				
Trøsken IL	√	√			
Vansjø/Svinndal IL			√		
Varteig IL					
Ørje IL	√				
Østbygda IL					

Alpint

Alpinanlegg

Klubb	Snøproduksjon	Lys	Behov for rehabilitering	Plan for rehabilitering	Kommunens anleggsplan
Sarpsborg IL	✓	✓	✓		
Vansjø/Svinndal IL	✓	✓	✓		

Det er 2 alpinanlegg i kretsen, Kjerringåsen skisenter og Middagsåsen Sportscenter, begge anlegg driftes av et As.

I Kjerringåsen er Sarpsborg IL inne på eiersiden i driftsselskapet, mens det i Middagsåsen er Vansjø/Svinndal IL som sitter som eneeier av selskapet som drifter og eier anleggsmidlene.

Ingen av anleggene eier grunnen som bakkene ligger på selv, i Middagsåsen er det privat grunneier mens det i Kjerringåsen er et selskap som eier grunnen.

Kjerringåsen har vært, og er, driftet av samme person i over 25 år og dette har sørget for mer stabil drift enn det har vært i Middagsåsen. Middagsåsen driftes pr i dag i sin helhet på dugnad med de tilleggs utfordringer det medfører.

Kjerringåsen har hatt en noe mer sunn økonomi over mange år, og det har vært støttespillere de senere år som har jobbet for å få inn støtte/penger, det er investert store summer og tid i oppgradering av den gamle SIL-bakken til en flott treningsarena for Sarpsborg Alpint. Nytt lys er også på plass i denne traseen.

I Middagsåsen er det på dugnad og ved hjelp av lokale entreprenører jobbet med en ny trase og oppgradering av barnebakken som første ledd i en langsiktig plan for utvikling. Ny barnebakke åpnet i desember 2018.

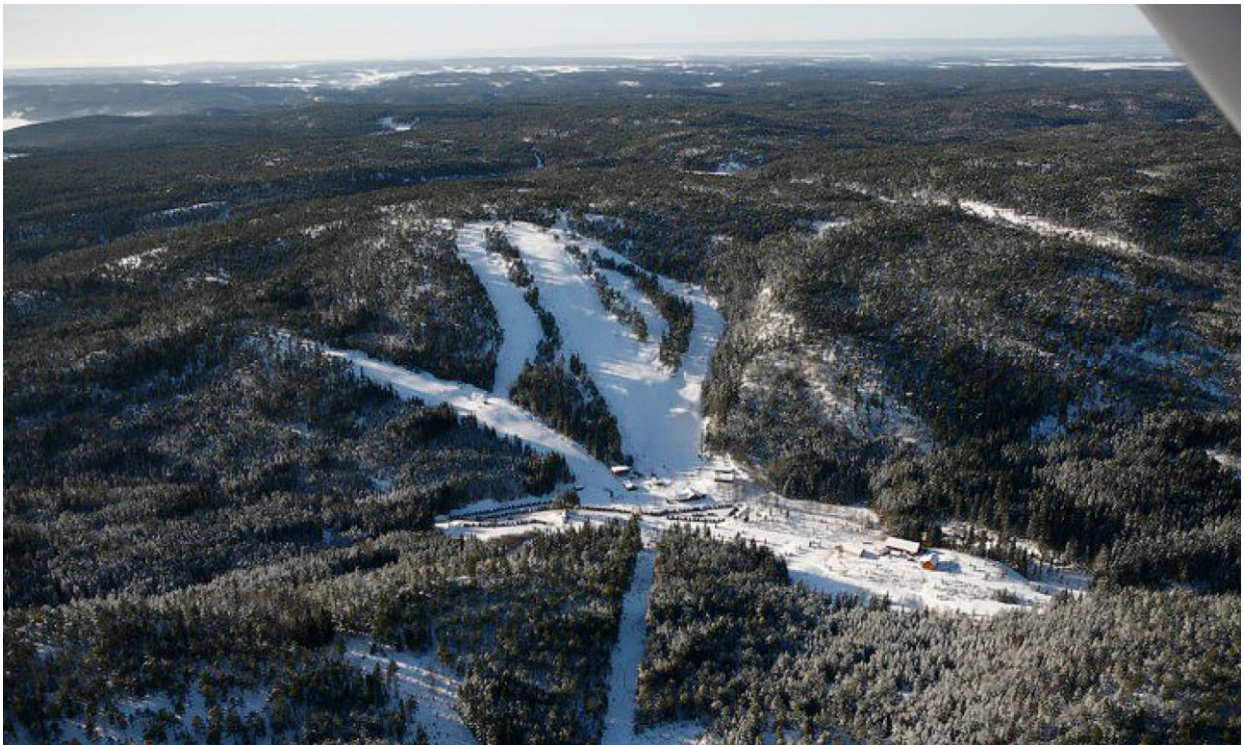
Begge alpintsentrene har snø produksjons anlegg, tilgang på vann er bra og begge anlegg greier og produserer snø nok til hele sesongen med 2-3 uker med stabil kulde. Om ikke snøanlegg utvikles og fornyes kan dette bli en utfordring med dagens produksjonsutstyr.

Videre utvikling:

- Krets og forbund oppfordre og ønsker at begge anlegg fortsetter jobben med og prioriterer følgende punkter:
  - Fortsette samarbeidet med grunneiere for å kunne utvikle anleggene og skape ny aktivitet, gjerne på helårs basis som det med hell er gjennomført i Kjerringåsen. Dette kan skje på tvers av idrettsgrener og åpner for flere ben å stå på for anleggene som er sårbare for vintersesong og høye kostnader.
  - Investeringer i anlegg, snø produksjon, maskiner, samt vedlikehold av dette må fortsatt prioriteres høyt på tross av store kostnader. Kan anleggene dra nytte av

hverandres kompetanse med tanke på drift, vedlikehold, rutiner, snø produksjon osv.?

- Oppgradere bakker med tanke på terreng tilpasninger for og lette/minske behovet for snø før anleggene kan åpne.
- Lysanlegg bør/må fornyes, størst behov for dette i Middagsåsen.
- Oppfordre og legge til rette for at alpinklubbene bruker anleggene, med tanke på tilgang, preparering, rett og slett «spille ball» med en gruppe som skaper aktivitet og flere mennesker i anleggene.

Hopp

Hoppanlegg

Klubb	Snøproduksjon	Lys	Behov for rehabilitering	Plan for rehabilitering	Kommunens anleggsplan
Trøgstad Skiklubb	✓	✓			
Moss Skiklubb					
Askim IF			✓	✓	
Rømskog IL				✓	
Hobøl IL	✓	✓	✓	✓	✓

Oversikten over hoppanlegg viser at vi har hoppanlegg kun i de indre deler av Østfold. Dette er i Trøgstad (Furukollen), Askim (Prestenga) og Hobøl (Granskollen). Disse tre kommunene blir nå til Indre Østfold Kommune. Alle tre er rekrutteringsanlegg med bakker fra K3 til K52. Det er varierende rekrutering i disse tre anleggene. Tomter har plast i K4, K8, K16 og K28 som de eneste plastbakkene i fylket. Furukollen og Tomter har også snøanlegg klart til bruk. Det jobbes også med å få på plass ett snøproduksjonsanlegg i Askim. Noen av hopperne i Østfold benytter seg av tilbudet til Kollenhopp og trener i Midtstulia.

Ønsket utvikling:

Furukollen og Granskollen bør holdes vedlike slik at de kan brukes til rekrutering i mange å fremover. I Prestenga er planen å bygge ut med flere bakker i tilknytning til skileikanlegget og at det blir laget plastbakker. For å skape rekrutering til hoppersporten bør det bygges skileikanlegg med små hoppbakker i sentrumsnære områder slik at barn har lett tilgang.

Kombinert

Det er fullt mulig å drive med kombinert i tilknytning til våre hoppanlegg på vinterstid, men sommerstid må man reise for å finne rulleskianlegg. Våre aktive kombinertutøvere i dag går på NTG Lillehammer og trener der.

Ønsket utvikling:

Det bør legges til rett for langrenns og rulleskianlegg sammen med små hoppbakker sentrumsnært og gjerne i nærheten av skoler.

Langrennsanlegg

Klubb	Rulleski	Snøproduksjon	Lys	Behov for rehabilitering	Plan for rehabilitering	Kommunens anleggsplan
Båstad IL, Ski			✓			
Fredrikstad SK	✓	✓	✓			
Hobøl IL			✓	✓	✓	✓
Hærland IL				✓	✓	✓
Idd Sportsklubb				✓	✓	
Moss Skiklubb	✓	✓		✓	✓	
Mysen IF		✓		✓		
Rødnes IL			✓			
Skiptvet IL			✓			
Slitu IF			✓			
Spydeberg IL		✓	✓	✓	✓	✓
Tistedalen FL	✓	✓	✓			
Tistedalen T&IF			✓	✓		
Trøgstad Skiklubb				✓		
Trømborg IL					✓	✓
Trøsken IL	✓	✓				
Ørje IL		✓	✓	✓	✓	✓

RULLESKIANLEGG.

I dag har vi 4 rulleskianlegg i kretsen. Disse er alle av nyere dato. Disse finner vi i: Tistedalen, Moss, Fredrikstad og Trøsken. Disse er av nyere dato og Østfold Skikrets er stolte og glade for denne tilveksten på anleggssiden. De er alle i flott bruk, og vi er ikke minst tilfreds med å ha flyttet rulleskiaktivitet fra trafikkert vei og over på disse anleggene. I tillegg til de nevnte anleggene er det et anlegg under bygging. Det er på Kjølen Sportssenter på Ørje. Det står sannsynlig ferdig i 2019. Skikretsen har i tillegg avtale om bruk av Rudskogen motorbane til rulleskitrening når den er ledig. Gokartbanen i Trøgstad benyttes også til rulleskitrening etter avtale med motorklubben i Trøgstad. Anleggskomiteen er fornøyd med såpass mange anlegg til bruk for rulleski til trening og konkurranser. Mest glade er vi for sikkerheten dette medfører for rulleski brukere.

Ønsket utvikling:

Anleggsutvalget ser behov for merking og regler for bruk av anleggene. Det oppfordres til at anleggene tilrettelegges for utøvere med bistandsbehov. Vi støtter klubber som vurderer utbygging av rulleskianlegg. Trafikksikkerhetsspørsmålet er en viktig grunn til dette.

SNØPRODUKSJON.

Det er 7 av 17 langrennsanlegg som har snøproduksjon. Begge våre hoppanlegg har snøproduksjon. Av våre 2 alpinanlegg er det snøproduksjon i Vannsjø/Svinndal. I en snøfattig krets er det stort behov for snøproduksjonsanlegg for å kunne sikre mest mulig stabile snøforhold gjennom vinteren. Det er en viktig anleggsutfordring i alle grener.

Ønsket utvikling:

Klubbene oppfordres til utbygging av snøproduksjonsanlegg. Denne anleggsutbyggingen er kanskje et av de høyest prioritert anleggsaktivitetene. Anleggsutvalget vil støtte klubbene som prioriterer snøproduksjonsanlegg.

LANGRENN.

Av kretsens 27 skiklubber er det rundt 20 langrennsanlegg. Mange er av eldre dato og trenger oppgradering. Det gjelder bredde på traseene og rehabilitering/oppgradering av skistadion –start- og målområdet. De fleste langrennsanleggene er attraktive turløyper, vinter som sommer. Det er gledelig. Mange klubber sørger for kvisting og godt vedlikehold av løypetraseene. Langrennsanleggene/lysløypene er utgangspunkt for lengre turløyper og disse blir som regel preparert vinterstid. Dette er attraktivt for turløpere og allmennheten, men løypene gir også mulighet for varierte treningsøker for aktive skiløpere. Alle langrennsanleggene vi har er det god spredning på slik at de ligger i overkommelig avstand for trening og turgåing.

Ønsket utvikling:

Som tidligere nevnt, er det årlig behov for vedlikehold og oppgradering av langrennsanleggene. Det gjelder kvisting og rydding slik at de innbyr til aktivitet, trening og turopplevelser. I tillegg må traseene gjøres lett tilgjengelig for løypemaskiner og løypepreparering. I tilknytning til skianleggene bør en fremfor legge til rette for områder som innbyr barn og unge til lek og aktivitet innenfor alle grener – små hoppbakker, langrenn og alpinrelaterte aktiviteter. Dette gir skiglede og naturlig ferdighetsutvikling. Våre anlegg bør også tilrettelegges for utøvere med bistandsbehov. Slike tiltak vil kunne være rekrutteringsfremmende for alle grener. Østfold Skikrets bør tilby gode anlegg som kan arrangere KM i alle grener. Cup-konkurranser i langrenn i nye Viken region bør vi kunne ta sikte på å arrangere. Flere av langrennsanleggene bør sørge for utbygging av snøproduksjonsanlegg. Alle klubbene som har langrennsanlegg må ha som mål å fase ut PCB-holdige lysanlegg i nærmeste tingperiode.

SKILEIK

Skileikanlegg

Klubb	Snøproduksjon	Lys	Behov for rehabilitering	Plan for rehabilitering	Kommunens anleggsplan
Spydeberg IL	✓	✓			
Moss Skiklubb	✓	✓			
Fredrikstad SK	✓	✓			
Hobøl IL		✓	✓	✓	✓
Askim IF		✓			

Ifølge tilbakemeldinger på undersøkelse sendt alle klubber i kretsen er det skileik anlegg kun i 4 anlegg tilknyttet klubber/klubb basert drift som er basert på langrenn.

De to alpinanleggene har ut over dette sine barnebakker som er utformet og kan brukes til skileik.

Det er i tillegg grunn til å tro at anlegg som har fått tilskudd og støtte til og lage kunstsne traseer og/eller rullskianlegg har integrert skileik i sammenheng med disse anleggene selv om dette ikke er tatt med i svaret på undersøkelsen.

Videre utvikling:

- Krets og forbund er spesielt opptatt av at det utvikles nye skileik områder i alle deler av kretsen, uavhengig av tilhørighet til klubb.
- Kommuner, skoler, grunneiere/utbyggere oppfordres til å integrere dette i sine planer. Spesielt det og bygge anlegg som er tilknyttet skoler og barnehager, for og ha nærhet til barna og brukerne, uten at det innebærer en kostnad for brukerne.

- Det oppfordres også til at det opprettes et system med tanke på ski/utstyr som kan lånes i forbindelse med disse områdene, ref. nærhet til skoler/barnehager.
- Enkle snø produksjons anlegg kan også lettere driftes av foreldre/ildsjeler hvis forholdene legges til rette fra kommunenes side.

LØYPETILBUD UTENOM LANGRENNSANLEGGENE.

Flere steder i kretsen er det på snørike vintre kjørt opp løyper i skogs- og fjellområder i fylket. Skiklubbene bør i samarbeid med løypelag og kommune få til løypepreparering i disse nevnte skogs- og fjellområder. Dette løypetilbudet har stor betydning for skiaktiviteten blant barn, unge og voksne i lokalsamfunnet. Dette vil kunne bidra til rekruttering av medlemmer til skiklubbene samtidig som det vil være god trim og trening og et nyttig folkehelseiltak. I gode snøvintre kjøres det opp milevis med løyper på åpne jorder. Dette opplever vi som attraktive skitilbud. Det er på en måte allmennhetens arena. Det er lurt å innhente tillatelse for løypekjøring på jordene fra grunneier. Vi nevner aktuelle områder for preparering av løyper i skogs- og fjellområder: Trøborgfjella, Høgås, Ertemarka, Mossemarka, Fredrikstadmarka, Gaupesteinmarka mfl. ....